

Energiatarkastus As.oy Ampujantie

Kohde

Kohde:	
Taloyhtiö:	Asunto Oy Ampujantie
Osoite:	Soidintie 14, Helsinki
Isännöitsijä:	
Huoltoyhtiö:	
Perustiedot:	
Rakennustilavuus:	8 700 m ³
Huoneistoala:	2 089,5 m ²
Rakentamisvuosi:	1986
Rakennusten määrä:	2
Asuntojen määrä:	33
Lämmitysmuoto:	Kaukolämpö
Ilmanvaihtomuoto:	Koneellinen poistoilmanvaihto
Kohdekäynnin pvm:	08.11.2024
Ulkolämpötila	+6 °C

Energian kulutus

Kulutuslaji	Kulutus	Ominaiskulutus	Vertailuarvo
Vesi, m ³ /v	2 900-3 400 m ³ /a	keskiarvo 180	150 l/hlö/d
Lämpö, MWh/v	383-418 MWh/a	keskiarvo 46 kWh/rm ³ /a	35 kWh/rm ³ /a
Sähkö, MWh/v	36-42 MWh/a	keskiarvo 4,5 kWh/m ³ /a	3 kWh/m ³ /a

Sähkön ja lämmönkulutus on vertailuarvoa suurempaa. Lämmönkulutusta nostaa asuntojen yliämpö ja suurehkot lämpimän veden virtaamat. Ominaisvedenkulutuksen laskennassa on käytetty

arvioitua asukasmäärää 48. Vertailukiinteistöinä ovat asuinkerrostalot, joissa ei ole huoneistokohtaista vesimittausta.

Kulutusvertailu on tehty RT 103003 Asuinkiinteistön kuntoarvio, kuntoarvioijan ohjeen ohjekortti 21 vertailutaulukon mukaan.

Lämmitysjärjestelmä

Yleistä

Kaukolämpö vesikiertoisilla pattereilla.

Termostaattiventtiilejä on uusittu osin lähivuosina ja niitä oli neljää eri mallia. Uudemmat toimivat normaalisti, mutta osa vanhemmista termostaattiventtiileistä ei reagoanut termostaatin sulkemiseen. Suositellaan uusimmat vanhat termostaattiventtiilit.

Suosituslämpötilat:

- Oleskelutilat 20–22 °C
- Makuuhuoneet 18–20 °C
- Kylpyhuoneet 22–23 °C
- Porraskäytävät 16–17 °C
- Autotallit 12–15 °C

Asunnoissa oli merkittävää yllämpöä, jopa 25-26 °C. Ainakin A- ja C-portaassa oli myös tuuletusikkunat auki, mikä viittaa yllämpöön. Puheenjohtajan mittausdatan mukaan sisälämpötila laskee merkittävästi, kun ulkona on useampi aste pakkasta. Lämpötilojen normalisoimiseksi olisi syytä laskea lämmityskäyrää ulkolämpötilan ollessa plussan puolella, mutta lämmityskäyrässä on vain kaksi säätöpistettä, joten tämä ei ole mahdollista. Jos koko käyrää lasketaan, lämpötilat voivat laskea liikaa kireämmällä pakkasella. Suositellaan vuodelta 1986 olevan säätimen uusimista ja lämmityskäyrän säätöä viimeistään kaukolämpösiirtimen yhteydessä.

Lämmitysverkoston tasapainotus ja säätö voi olla tarpeen, mikäli lämpötilat eivät normalisoidu patteritermostaattien uusimisella ja lämmityskäyrän säädöllä.

Yleiset

Tarkastettava asia	Huomiot:
Lämmönjakohuoneen siisteys	Lämmönjakohuoneessa oli paljon ylimääräistä tavaraa
Lämmönsiirtimien yleiskunto	Tyydyttävä. Vanha, mutta ei havaittu vuotoja
Lämmönsiirtimien ikä	Patteriverkoston siirrin alkuperäinen vuodelta 1986, ylittänyt teknisen käyttöiän. Käyttöveden siirrin uusittu 2004. Teknisen käyttöiän loppupuolella.
Lämmityksen säätökäyrä	-25 ° --> 72 ° C 0 ° C --> 48 ° C 18 ° C --> 20 ° C
Kaukolämmön säätöventtiilien kunto	Näkyvää ruostetta, muttei vuotoja
Paisunta-astian esipaine	1,8 bar

Tarkastettava asia	Huomiot:
Arvio esipaineen riittävydestä	Riittävä
Hälytysrajojen oikeellisuuden varmistaminen	Ei hälytyksiä
Lämmitysverkoston painetaso	1,2 bar
Kiertopumppujen toiminta, kunto ja ikä	Käyttövesipumppu uusittu vuonna 2024
Kaukolämmön jäähtymä	52 °C, hyvä
Mittareiden kunto	Mekaaniset lämpömittarit toimivat. Yhtä paikattu teipillä, mutta muuten ehjät. Mekaanisen painemittarin kunto ok.
Patteritermostaattien ja venttiilien toiminta	Tilassa ei ole pattereita
Kaukolämmön säätöventtiilien toiminta	Säätimellä ei ollut mahdollisuutta testata toimintaa.
Porraskäytävien lämpötila	21–22 °C, yliämpöä, suositus 17 °C
Teknisen tilan lämpötila	Tila lämpenee lämmönsiirtimien lämpöhäviöillä. Lämpötilaan ei voi vaikuttaa.
Sähköpääkeskuksen lämpötila	20 °C, ok

Asunto 1, A-porras 1. kerros

Yleisiä huomioita

Ikkunan, ulko-oven ja parvekeoven tiivisteet tyydyttävässä kunnossa.

Vesivirta keittiö 12 l/min

Vesivirta kylpyhuoneen lavaaari 6 l/min. Suihkun virtaamaa ei voitu mitata, koska hana puuttui ja suutin oli liian leveä mittauskuppiin.

Tarkistettava kohde	Huomiot
Patteritermostaattien ja venttiilien toiminta	Makuuhuoneen patteri ei jäähtynyt, vaikka termostaatti suljettiin. Muut toimivat.
Keittiön lämpötila	25 °C
Makuuhuoneen lämpötila	25 °C
Olohuoneen lämpötila	26 °C
Korvausilmaventtiilien kunto	Tyydyttävä, alkuperäiset vuodelta 1986

Asunto 2, B-porras 1. kerros

Yleisiä huomioita Ikkunan, ulko-oven ja parvekeoven tiivisteet tyydyttävässä kunnossa.

Vesivirta keittiö 14 l/min

Vesivirta suihkuna 14 l/m

Vesivirta lavuaari 6 l/min

Tarkistettava kohde	Huomiot
Patteritermostaattien ja venttiilien toiminta	Ok
Keittiön lämpötila	24 °C, ikkuna auki
Makuuhuoneen lämpötila	24 °C
Olohuoneen lämpötila	24 °C
Korvausilmaventtiilien kunto	

Asunto 3, C-porras 3.-4. kerros

Yleisiä huomioita Ikkunan, ulko-oven ja parvekeoven tiivisteet tyydyttävässä kunnossa.

Vesivirta keittiö 16 l/min

Vesivirta suihku > 15 l/m tarkkaa lukemaa ei saatu ilmakuplien vuoksi

Vesivirta lavuaari 11 l/min

Tarkistettava kohde	Huomiot
Patteritermostaattien ja venttiilien toiminta	Keittiön patteri ei jäähtynyt, vaikka termostaatti suljettiin. Muut kunnossa.
Keittiön lämpötila	23 °C
Makuuhuoneen lämpötila	22 °C
Olohuoneen lämpötila	22 °C
Korvausilmaventtiilien kunto	

Asunto 4, B-porras 3.-4. kerros

Yleisiä huomioita Ikkunan ja ulko-oven tiivisteet tyydyttävässä kunnossa.

Parvekkeen oven tiiviste hyväkuntoinen, uusittu

Vesivirta keittiö > 15 l/m tarkkaa lukemaa ei saatu ilmakuplien vuoksi

Vesivirta suihku > 15 l/m tarkkaa lukemaa ei saatu ilmakuplien vuoksi

Vesivirta lavuaari 11 l/min

Vesivirta wc:n lavuaari 10 l/min

Tarkistettava kohde	Huomiot
Patteritermostaattien ja venttiilien toiminta	Toimivat
Keittiön lämpötila	22 °C2
Makuuhuoneiden lämpötilat	22,6-23,6 °C
Olohuoneen lämpötila	23 °C
Korvausilmaventtiilien kunto	

Asunto 5, B-porras 2. kerros

Yleisiä huomioita

Ei vesivirtamittauksia

Tarkistettava kohde	Huomiot
Patteritermostaattien ja venttiilien toiminta	Toimivat, kaikki uusittu
Keittiön lämpötila	21 °C
Makuuhuoneen lämpötila	22 °C
Olohuoneen lämpötila	22 °C
Korvausilmaventtiilien kunto	

Asunto 6

Yleisiä huomioita

Lämpötilamittaukset peruttiin

Tarkistettava kohde	Huomiot
Patteritermostaattien ja venttiilien toiminta	
Keittiön lämpötila	
Makuuhuoneen lämpötila	
Olohuoneen lämpötila	
Korvausilmaventtiilien kunto	

Ilmanvaihto

Yleistä

Porrashuonekohtaiset poistoilmapuhaltimet

Ilmanvaihdon LTO

Ei LTO:ta

Tarkastettava kohde	Huomiot
Aikaohjelmat	Tehostusajat: klo 6-9 klo 11-13 klo 15-17 klo 19-21 Tehostusajat ovat hieman tavanomaista pidemmät. Tehostusten käyttö on tarkoituksenmukaisinta tyypillisinä suihkussakäynti- ja ruuanlaittoaikoina aamulla ja illalla kun ihmiset ovat kotona.
Peltimoottorien toiminta	Ei peltejä
Puhaltimien toiminta	Ok, moottori uusittu 2024
Jäätymisostosuojan toiminta	Ei ole
Jälkilämmityspatterin kunto	Ei ole
Jälkilämmityspatterin säätöventtiilin toiminta ja kunto	Ei ole
Suodattimien puhtaus ja kunto	Ei ole
Puhaltimien kunto	Tyydyttävä, ilmeisesti alkuperäinen vuodelta 1986
Kiilalahinojen kunto	Hyvä, uusittu 2024
LTO:n hyötysuhde	Ei ole
LTO-peltien toiminta	Ei ole

Vesi

Yleistä

Vesivirtaamat hanoista ovat osittain turhan suuria. Vesikalusteet uusittaneen energiatehokkaammiksi linjasaneerauksen yhteydessä. Linjasaneerauksen hankesuunnittelu on alkamassa. Myös paineenalennusventtiilin asennus on mahdollista.

Suosituksset vesivirtaamiksi:

- Lavuaari 6 l/min
- Suihku < 12 l/min
- Keittiön hana < 12 l/min

Tarkastettava kohde	Huomiot
Vesijohtoverkoston paine	6 bar, korkea
Lämpimän käyttöveden lämpötila	57 °C, ok

Tarkastettava kohde	Huomiot
Käyttöveden paluulämpötila	53 °C, vuoden 1986 määräysten mukaan ok. Linjasaneerauksen yhteydessä tulee nostaa 55 asteeseen.
Paineenalennusventtiili	Ei ole
Vesivirta	> 20 l/min, ylitti mitta-asteikon
Paineenalennusventtiilin asennusmahdollisuus	Kyllä
+ 0	116.00

Valaistus

Porraskäytävien ja teknisten tilojen valaistus pienloisteputkilla, joissa E27 kanta. Lampun voi vaihtaa lediksi, jos lamppu hajoaa.

Teknisten tilojen ja porraskäytävien valaisimet vaikuttavat alkuperäisiltä, joten suositellaan valaisimien uusimista ledeiksi pts-toimenpiteenä esim. sähkösaneerauksen yhteydessä.

Tarkastettava kohde	Huomiot	
Ulkovalaisimet	Vaihdettu ledeiksi 2017	
Hämäräkytkimen raja-arvo	Ei tiedossa. Huollon ja puheenjohtajan mukaan raja-arvot ovat kunnossa.	
Porraskäytävien valaistus	Pienloisteputket	
Ohjaustapa	Painonappi ajastimella	
Teknisten tilojen valaistus	Pienloisteputket	
Ohjaustapa	Käsikytkin	
Toimenpide	Kyllä, vuosi	Ei
Ikkunoiden uusiminen		Ei
Ovien uusiminen		Ei
Lämmitystavan muutos		Ei
Yläpohjan lisälämmöneristys		Ei
Alapohjan lisälämmöneristys		Ei
Julkisivujen lisälämmöneristys		Ei
Rakennuksen tiivistäminen		Ei
Aurinkosähkövoimalan asennus		Ei

Toimenpide	Kyllä, vuosi	Ei
Aurinkolämpövoimalan asennus		Ei
Aurinkosuojaus kaihtimilla, markiiseilla, ikkunan g-arvolla jne.		Ei
Poistoilmapuhaltimien moottorit vaihdettu	2024	
Paineenalennus ja vettä säästävät kalusteet linjasaneerauksen yhteydessä		Ei, suositellaan

Suosittelut lisäselvitykset

Lämpöpumput

Maalämpökaivojen määrän hyvin karkea arvio esim. 9x350 m ilman poistoilman lämmöntalteenottoa (LTO), jolloin tuotto on 90 kWh/m/a. Tontin itäpuolella kulkeva viemäriin ja sekä kaupungin edellyttämät suojaetäisyydet puista on huomioitava kaivosijoittelussa. Alustavan arvion mukaan kaivot mahtuvat tontille.

LTO:n kanssa tarvitaan vähemmän maalämpökaivoja. Jos kaikesta poistoilmasta otetaan lämpö talteen, kaivomäärä vähenee tyypillisesti noin 40 %. Lämmöntalteenotto voidaan toteuttaa joko molempiin rakennuksiin tai vain Soidintien puoleiseen rakennukseen, jossa sijaitsee lämmönjakohuone. Kannattavuus tulee arvioida hankesuunnittelussa.

Ilma-vesilämpöpumppu on myös mahdollinen, mutta ulkoyksikön sijoittelu on suunniteltava tarkoin. Ilma-vesilämpöpumpun takaisinmaksuaika voi olla maalämpöä lyhyempi, mutta myös sen elinkaari on lyhyempi ja heikomman hyötysuhteen vuoksi ilma-vesilämpöpumppu on maalämpöpumppua herkempi sähkön hinnan vaihtelulle. Ilma-vesilämpöpumppu ei tuota lämpöä kovilla pakkasilla, joten sen rinnalle jää yleensä kaukolämpö.

Lämmönjakohuoneen koko on noin 5,1x3,3 m. Lämpöpumppulaitteiden mahtuminen lämmönjakohuoneeseen arvioidaan hankesuunnitteluvaiheessa. Saatetaan tarvita lisätilaa.

Suositteluaan korjaamaan lämmityksen ongelmat ja ylläpö ennen maalämmön mitoitus, jottei laitteistosta tule ylimitoitettu.

Kulutusjousto ja älykäs säätö

Kulutusjoustosta suurin hyöty saadaan sähkölämmitteisessä omakotitalossa, jossa on pörssisähkösopimus. Kaukolämmöllä ei ole tuntihintoja, joten kulutusjoustolla ei saada säästöä energiamaksuun. Tehomaksuun voi mahdollista saada pieni alennus tekoällyn avulla. Palvelua tarjoaa esim. Leanheat ja Fortum. Tekoäly oppii vedenkulutuspiikit ja huomioi ne tilalämmityksessä. Käyttövesipiikin aikana lämmitystä pienennetään hieman ja lisätään piikkien ulkopuolella. Helen pilotoi kulutusjoustoa Hekan kanssa.

Älytermostaateilla voidaan säätää huoneiston lämpötilaa huonekohtaisesti puhelimen avulla myös etänä. Lämpötilaa voi laskea esimerkiksi yöksi tai loman ajaksi, mikä säästää energiaa ja kustannuksia. Energiansäästö voi olla 10 % tai enemmänkin. Suurin hyöty yölämpötilan laskusta saadaan omakotitaloissa, joissa huoneet jäähtyvät suhteellisen nopeasti yön aikana.

Toimenpide	Suosittelaaan Kyllä/Ei
Maalämpöön siirtyminen	Suosittelaaan hankesuunnittelua.
Poistoilmalämpöpumppu	Suosittelaaan selvittämään yhdessä maalämmön kanssa.
Ilma-vesilämpöpumppu	Voidaan selvittää maalämmön yhteydessä, mikäli taloyhtiö niin haluaa.
Lisäeristys	Vain saneerauksen yhteydessä, ei pelkästään energiansäästötoimenpiteenä.
Uudet ikkunat ja/tai ovet	Ikkunat ja parvekeovet alkavat olla käyttöiän päässä. Suositellaan kuntotutkimusta, jossa toimenpideehdotukset, riittääkö vielä kunnostus vai tulisiko uusia ja milloin.
Aurinkosähkö	Teerenpelinpolun puoleisen rakennuksen katto soveltuu paneeleille. Suositellaan selvittämään yhdessä lämpöpumppujen kanssa, koska lämpöpumput kasvattavat voimalan kokoa ja parantavat siten aurinkovoimalan kannattavuutta.
Aurinkolämpö	Ei suositella, ei yleensä kannattava
Rakennuksen tiivistäminen	Porraskäytävien ulko-ovista puuttuu tiivisteitä. Tiivisteiden uusiminen ja lisääminen.
Kohdistetut kuntotutkimukset	Ikkunat ja parvekeovet alkavat olla käyttöiän päässä. Suositellaan kuntotutkimusta, jossa toimenpideehdotukset, riittääkö vielä kunnostus vai tulisiko uusia ja milloin.
Lämmöntalteenotto jätevedestä	Ei suositella. Ei ole yleensä kannattava. Varaajasäiliö vie tilaa.
Älykäs säästö ja ohjaus	Suosittelaaan yksikkösäätimen uusimista. Nykyinen on alkuperäinen. Älytermostaatteja voi selvittää termostaattien uusimisen yhteydessä, mutta suurin osa termostaateista on jo uusittu.
Kulutusjousto	Paras kannattavuus pörssihintaisella sähkölämmityksellä. Kaukolämmön tehomaksun alennuspotentialia ei voi arvioida ilman tuntikulutustietoa.
Muu	
+ 0	

Sähköliittymän riittävyys sähköautojen latauspaikalle

Sähköliittymän tiedot

Tiedot	Arvot
Huipputeho, kW	35 kW, 30 % varmuuskerroin huomioituna 45 kW
Sääsulakkeet, A	Helenin mukaan 2x(3x160) A Sähköpääkeskukselle merkitty 2x3x200 A
Pääkeskuksen virrankesto, lin	400 A
Liittymäkaapeli	2 kpl AXCMK 3x185 + 57 cu Virrankesto 2x(3x200) A

Yhteenveto

Liittymiskaapeleiden virran kesto yhteensä 400 A. Helenin tietojen mukaan pääsulake on 2x3x160 A, mutta pääkeskuksella oli merkitty 2x200 A. Latauspistearvio on tehty 2x3x200 A perusteella, joka on myös liittymiskaapeleiden ja pääkeskuksen virran kesto. Sähkökapasiteettia on vapaana 210 kW, mikä vastaa noin 320 A.

Sähköauton akun kapasiteetti on tyypillisesti 40-70 kWh ja vaihteluväli 30-100 kWh. 3,6-11 kW latausteholla saa ladattua akkuun noin 20-50 km ajomatkaa vastaavan energiamäärän tunnissa.

210 kW kapasiteetti vastaa noin 19 latauspistettä, kun yhden pisteen teho on 11 kW (peruslataus). Koska kaikki autot eivät ole latauksessa yhtä aikaa, latauspaikkoja voi olla enemmänkin, mikäli asennetaan dynaaminen kuorman hallinta. Kuorman hallinta pienentää lataustehoa, kun autoja on latauksessa useampia tai kiinteistön kulutus on muusta syystä hetkellisesti suurta. Hitaalla 3,6 kW latausteholla latauspisteitä voitaisiin toteuttaa jopa 58.

Laatija

Nimi: